

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 8 după amiază

Note zilnice

Despre un bloc ardelenesc

Trei zile în șir, ne-am amuzat citind cele ce s-au scris prin ziare despre constituirea unui bloc ardelenesc al parlamentarilor guvernamentali.

Ne-am amuzat, pentru că n'am crezut și nu vom crede încă multă vreme, în independența de gândire ce și-ar putea-o manifesta oamenii politici din provincii. Așa cum sunt organizate partioarele noastre, ierarhiile de concepții nu pot exista. Șeful e șef, și alături de el, mai îndrăznesc să gândească vreo duzină. Incolo — nu este îngăduită decât supunerea „loială”, dictată de disciplina de partid. Cine nu se supune acestei dogme, este decedat din oficiu dizident, fapt căruia îi reomează imediat excluderea. (Nu vrem se pomenim, adevărat cuvântul mameluc, fiind vorba de disciplina de partid, deși ar fi, poate, necesar).

Așadar, să presupunem că, la Cluj, s'a petrecut un act de curaj, onorabil pentru reprezentanții poporului, chemați tocmai să ceară anumite realizări și să se împotrivescă unor anumite acțiuni.

Presupunând, deci, că acțiunea de la Cluj este serioasă, că ea va însemna un început de mult așteptat, noi ne adresăm parlamentarilor ardeleni cu toată demnitatea, cerându-le, mai întâi, să intervină acolo unde trebuie, pentru ca să se interzică imediat eliberarea acelor bilete cu „cărămizi pentru o biserică arsă” ce se eliberează sutelor de Moși, cari, zilnic, asaltează birourile publice, casele particulare și oamenii pe stradă.

E un spectacol rușinos, deprimant, intolerabil, cruciada aceasta a celor mai năpăstuiți fii ai țării, decinși din ținuturi unde bogățiile imense ale solului ar trebui să le dea posibilitatea de a munci onorabil pentru un codru de pâine.

Să se treacă la înfăptuirea deciziilor luate de consiliul de miniștri ce s'a ținut la Cluj, spre a ne scuti pe viitor de ridicolul pe care-l provoacă cerșetoria autoritată în rădăul minoritarilor din orașele ardelenesc, centre unde Moșii se refugiază în proșap cu jalba lor degradantă pentru demnitatea noastră.

Repetăm: să se ceară de către parlamentarilor ardeleni lucru pentru Moși și să se interzică eliberarea autorizațiilor pentru cerșit.

Pe de altă parte, cerem o atitudine categorică a acestui bloc împotriva concedierilor de funcționari români din Ardeal, atât timp cât funcționarii minoritari, cari nu cunosc nici măcar limba oficială, continuă să rămână în slujbe cari ar trebui să revină elementelor românești.

Să se întocmească fișe individuale pentru acești angajați străini, în care să se treacă toate manifestările lor dușmănoase statului român, căruia acești vene-

tici îi doresc o prăbușire grabnică.

Revizuirea acestora, o cere întreaga suflare românească din Ardeal, pentru că ar fi trist și periculos ca să fie concediați funcționari români, la cari va face apel țara ca s'o opere, atunci când s'ar deslănțui un nou cataclism răsboinic, și nu la serviciile celor certați cu sentimentele românești.

Blocul ardelenesc al parlamentarilor are, deci, ocazia să se afigure azi ca o acțiune puternică și conștientă, în fața celor două chestiuni ridicate în cadrul acestui articol, cari nu sunt singurele, dar cele mai presante, deocamdată.

Dacă promotorii acestui curent vor îndrăzni să-și exprime categoric opiniile privind nemulțumirile acestei provincii, îi vom înconjură de unanimitate noastră simpatie și încredere, iar pe de altă parte mandatul lor de reprezentanți ai națiunii — își va găsi o justificare.

Altfel, vom râde, mâine, cu hohote — de discursurile ce s'au rostit cu ocazia constituirii acestui bloc.

I. P. V.

Oaspeți dragi

Arădanii au astăzi prilejul să-și arate toată dragostea lor de frate trimișilor unei provincii cu care, de la unire încoace, ținutul nostru n'a avut aproape nicio legătură.

Frumoasa Bucovina și-a trimis astăzi între noi pe membrii Asociației învățăto-rești din Storojineț, poate întâii săi crainici de la unire încoace la acest capăt apusean de țară, unde odinioară, pe vremea când Aradul comanda politica românească de sub unguri, legăturile cu Bucovina erau asiduu cultivate, în folosul mai cu seamă al nostru, cari am trimis acolo la școală bisericească mai înaltă o bună seamă dintre conducătorii de mai apoi ai bisericii acestor plaiuri.

Salutând cu toată dragostea de frate pe învățătorii dela Storojineț, am dori ca legăturile ce le vor lega astăzi aici, să rămână trainice și până când comunicația directă de cale ferată, ce sperăm că nu va întârzia să se facă, va intensifica legătura între granița aceasta și ntre cea bucovineană.

Le va putea și lor folosi, dar mai cu seamă ne poate folosi nouă această legătură cu o provincie unde cultul trecutului, spre deosebire de ceea ce se întâmplă la noi, este atât de puternic.

Fie bineveniți între noi!

Am ajuns de răsul lumii!

Vă mai aduceți aminte a cele afișe ce-au fost plasate acum vro 10 ani pe băncile din Anglia: »Feriți-vă de transacții cu valahii»? Iată, faima aceasta de pomînă ce ni-au făcut-o mână 'n mână dușmanii din afară ai României și dușmanii ei cei și mai periculoși, românii necinstiți, reinvie acum, alimentată iarăși de aceiași factori: de hoții din țară ai banului public și de uneltele iredenței ungu-rești.

Tot mai des apar de-o vreme încoace, fie 'n legătură cu Skoda fie 'n legătură cu alte porcării, pogriri în presa budapestană, reproduce apoi de cea italiană, și zădarnic am cere guvernului să ne pună printr'o contrapropagandă la adăpost de aceste răutăți, pentru că am ieși și mai rău. Faptul e fapt, îl știm și-l știe tot mapamondul: »Tis something rotten in Denmark» — adevărat, pute a putred! De geaba ne-am mai apăra de gura dușmanilor, fiindcă pestilențele cloacei din vieața noastră publică nu se mai pot trata cu des-mințiri, ci numai cu ex-firparea.

Suntem nevoiți să punem azi aceste pe hârtia aceasta care de obicei a ignorat marile putregaiuri dela cârmă, ca să se ocupe, precum îi era rostul, cu preferință de cele locale, pentru că s'a întâmplat Sâmbătă în Banat un fapt cu totul extraordinar, un fapt la care însă trebuia să ne așteptăm — fie că venea dela unguri, precum a venit, sau că venea dela d'ai noștri.

În comuna Fărling din părțile Lugojuului s'a făcut Sâmbătă o vizită la doi frați unguri, cari au acolo un latifundiu. O vizită de a

agentilor fiscului, puși toc-mai acum, în toiul afacerii Skoda, să prezeze lumea contribuabililor.

Cei doi frați latifundiari, Artur și Paul Gaspary, au refuzat să plătească impozite statului român (cităm din corespondența din ediția de azi a ziarului »Universul») — „deoarece banii contribuabililor sunt furați de miniștri”. Au intervenit deci jandarmii. Cei doi frați s'au retrăsat în castel, au deschis ferestrele și au început să tragă cu arma de vânătoare asupra oamenilor fiscului și asupra jandarmilor. Un glonte a lovit mortal pe perceptorul Ștefan Gheorghe, iar altul a rănit în piept pe săteanul Ioan Varvaru care venise să vadă ce s'a întâmplat.

Restul telegramei »Universului» e incurcat. E vorba în continuare de-o agitație a sătenilor, care a urmat acestei întâmplări, agitație ce a trebuit domolită cu un transport de jandarmi. Agitație pe partea cui? Pe-a celor doi unguri? Într'un sat de români? E mai mult decât ciudat! E îngrozitor!

Ei, bine! Când se pot întâmpla asemenea lucruri, e semn că nu mai merge! Ori, ori! Ori facem odată ordine în casa noastră, reintroducând pedeapsa cu moartea pe seama tuturor dregătorilor, dela cel mai mic până la cei mai mari, cari fură banul public, ori atunci să ne luăm nădejdea că am avea sortit viitorul de aur cu care obișnuim să ne lăudăm.

Să vină cât mai repede fierul roșu, și să curețe rana până în adânc!

Altfel de geaba ne mai batem, și noi de-aici și toți câți țin în mână un condei

naționalist, cu iredențele de peste graniță sau dinlăuntrul țării.

Ca să putem duce înainte lupta ce o ducem împotriva dușmanilor străini, ne trebuie autoritate. Cu ce autoritate ne vom mai război cu iredența ungu-rească, dacă atunci când niște latifundiari unguri refuză să plătească statului român impozit și trag în percepători cu arma, pentru că zic că le fură impozitul miniștrii, sătenii sunt alături de latifundiarilor rebeli?

De sigur că dreptatea nu i de partea acelor dregători băgați cu mâinile până 'n coate în banul public, cari vor striga — fi-rește! — că sătenii boanghiniți din Banat s'au dat cu iredența ungu-rească.

Cu iredența ungu-rească s'a dat cine fură banul public, cine distruge în acest bun popor încrederea față de autoritatea românească.

Așteptam ca tragedia din Banat să-și aibă urmarea cuvenită, acolo unde se cheamă că se mănuește astăzi fierul roșu: la comisia de anchetare a afacerii Skoda și la comisiile de verificare a averilor.

Săptămâna trecută s'a ncheiat cu tragedia dela Farling și cu scrisoarea prin care d. Ioan Mihalache cerea să se asculte somația d-lui Iunian, și să se verifice averile celor cari n'aveau după ce bea apă, iar astăzi duc trai de maharajahi.

Săptămâna ce începe acum, trebuie să nceapă în zodia fierului roșu.

Altfel nu ne rămâne decât să ne rupem condeiele, iar țării să-și sape singură groapa înainte de-a vedea că i-o sapă în tovarășie cu dușmanii proprii ei conducători.

D. Barthou și Lueger nu pot avea străzi la Arad!

— Pentru că nu vrea partidul maghiar, și pentru că comisia interimară e cu ungurii —

Arătăm în altă parte a ziarului nostru că 'n ședința de Sâmbătă a comisiei interimare a Aradului era să se boteze trei străzi noi, și să li se dea — la propunerea d-lui ing. Borneas — numele Barthou, Lueger și Alexandru Vlașuța.

De botezul acesta nu s'a ales nimic. Pentru că mămăligosul reprezentant al partidului maghiar Bela Párecz a protestat pe ungu-rește, spunând că în loc de asemenea nume ne trebuie aici la Arad altele: ale acelora cari au făcut ceva pentru acest oraș, ca bunăoară Salacz, Orczy Lőrincz, Atzel (de ce nu și Bela Barabás?)

Și nu s'a ales nimic de acest botez, pentru că românii din comisia interimară n'au grămudat o singură silabă de protestare, iar președintele comisiei — deștept și isteț cum e întotdeauna la asemenea prilejuri d. dr. Ioan Ursu — a scos chestia depe ordinea de zi, lăsând cele trei străzi nouă nebotezate.

Iată ce se poate întâmpla în acest Arad românesc, care pe vremuri a știut să îndrăznească multe când a fost vorba de apărarea unor interese valahe. Vă mai aduceți aminte de anul 1871, când Ioan Popovici Deseanu plănuia aici o Uni-

versitate românească? Sau de acele furtunoase ședințe ale congregației, județene, unde sub stăpânire străină, românii Aradului se manifestau de parcă n'ar fi stat în fața fișpanului ungu-reș și a jandarmilor lui, ci s'ar fi aflat la o adunare publică a Ligii Culturale dela București?

Ce urită decădere!

Astăzi — după ce românii Aradului au dat cel dintâi semnal în țară pentru înfierarea insultelor aduse de unguri d-lui Barthou, comisia interimară care făcuse lui Bela Barabás funeralii municipale, hotărăște

(Continuare în pagina IV-a).

De toate și amestecate...

La discreția lui Weissmann și Avramovici!

— Traficul de influență cu avansările în armată —

București, 23. — D. procuror I. Petrescu a deschis acțiune publică cu concluzii de arestare contra lui Berl Weissmann, zis Boris, domiciliat în str. Ing. Hârjeu No. 2.

Afacerea a fost trimisă spre instruire instanțelor civile prin desesizare de Corpul II de armată care a făcut primele cercetări.

Berl Weissmann, împreună cu un oarecare Avramovici, încă neidentificat până acum, își instalase la locuința sa un birou pentru soluționarea doleanțelor soldaților și ofițerilor — trafic ce pare că mergea destul de bine, întrucât sumele ce încasau erau destul de importante.

La descinderea făcută, s'a

descoperit la domiciliul lui Berl întreaga corespondență din care reiese că se bucura într'adevăr de o mare trecere la Ministerul Apărării Naționale.

Între acte s'a găsit corespondența a doi ofițeri (un căpitan și un colonel) cari solicitau trecerea lui Weissmann pentru a fi avansați, oferindu-i 20 000 lei pentru această operație.

Afacerea a fost repartizată la cab. VIII instrucție, care va soluționa înprealabil problema dacă este de competența instanțelor civile această instrucțiune, dat fiindcă în cauză pare a fi amestecat și un plutonier.

Voci din public

Revizuirea funcționarilor din finiturile alipite

De ani în șir, sabia lui Democles atârna deasupra capetelor funcționarilor, adică, mai corect, a funcționarilor români. Pentru că cei revizuibili, sunt aproape exclusiv români. Înainte de 1916, ce români erau în serviciile publice? O mână de oameni!

Acum dregătorii noștri se răzbună pe propria lor națiune. Napasta cade tot pe frații noștri români. Străinii vor fi, ca de obicei, favorizați. Ca și la schimbările de guvern, când tot românii se dau afară ca să se facă loc protejaților, iar minoritarii rămân neclintii, pentru că au de asta grijă guvernării, să facă de cum au venit la putere, pacturi cu partidele minoritare, pacturi din cări nu trage niciodată folos nici guvernul respectiv, nici țara.

Să ne întrebăm acum: dacă conducătorii serviciilor nu fac o numire cum se cade, funcționarul trebuie să fie victima? Pentru ce?

Înainte cu zece ani, s'a bătut toba în comune, s'a predicat în biserici de către preoți, în școli, la fel: „Fraților români, mergeți de intrați în serviciu, ni-i rușine că în birouri se scrie tot ungurește”. După cum la sunetul goarnei, românul a prins pușca, tot așa la acest apel, românii au trecut la datorie. Pe atunci salariul era 7 sau 800 lei, chintalul de grâu cu 1200 lei. Și acum guvernul actual îi va pune pe acești frați ai noștri în stradă?

După ce călăii noștri milenari au mai învățat ceva dela ei! Românii pot acum pleca!

Pentru ce oare domnii, căroră le este încredințată, această misiune, nu privesc mai departe. Meargă numai într'un birou și dicteze celor ce sunt nerevizuibili, dicteze — le numai câteva rânduri, să vadă rezultatul.

Oare de ce nu se întreabă guvernării noștri, dacă în țara lui Bendeguz, tot așa se face? De ce nu merg s'audă cum se vorbește acolo în birouri? Nu aici se face economia domnilor! Altundeva!

Iar dacă revizuirea se face numai pentru plasarea partizanilor, cu atât mai rău! Când va veni alt guvern, va face la fel.

Mai poți aștepta ceva bun dela acești oameni, huiduiți de soarte?

Și încă ceva. Într'un eventual război, pe cine să ne bazăm? Pe minoritari? Noi vom merge în război, iar ei vor „lucra” la poștă, la telefon, la căile ferate? Foarte frumos!... Laudă nouă înțelepților.

Însă proverbul vechiu: Piereia ta, prin tine Israele!... N. V.

Cetiți și răspândiți „ECOUL”

Moartea lui Ștefan Zeletin

Vineri a încetat din viață, după o lungă boală, profesorul universitar Ștefan Zeletin.

Născut în 1882, în comuna Burdusaci, județul Tecuci, Zeletin, după ce și-a făcut studiile secundare la Roman și Bârlad, luând licența la Universitatea din Iași, a plecat în străinătate spre a și continua studiile. A făcut studii filosofice la universitățile din Berlin, Oxford și Erlangen, unde la această din urmă universitate și-a dat examenul de doctorat în 1912, susținându-și teza: „Personlicher Idealismus in der englischen Philosophie der Gegenwart”.

După ce a funcționat ca profesor secundar la liceul „Codreanu” din Bârlad și „Mihai Viteazul”, Zeletin a fost numit în 1927 profesor de istoria filozofiei antice și medievale la facultatea de filosofie și litere din Iași, unde și-a atras imediat simpatia colegilor și dragostea studenților.

Zeletin n'a fost numai un strălucit profesor secundar și universitar, dar a și dat cul-

turii noastre opere de mare valoare. Lucrările lui mai importante, în afară de numeroase studii publicate prin diverse periodice de specialitate, sunt: Evanghelia Naturii (1915), Burghezia română, origina și rolul ei istoric (1925), Retragerea (1925), Nirvana (1927), Naționalizarea școlii (1928), traducerea lucrării lui Sextus Empiricus: Scurtă expunere a filosofiei sceptice.

În afară de aceste lucrări, Zeletin a mai lăsat manuscrise de valoare, dintre cari unele așteptau de multă vreme lumina tiparului.

Era membru al partidului poporului și a fost senator sub guvernarea averescană din 1927. Era șeful organizației averescane din Roman. Lucrarea sa „Neoliberalism” este foarte bine cunoscută și ia creiat o reputație meritată în acest domeniu.

Inhumarea rămășițelor pământestii ale lui Ștefan Zeletin se va face la cimitirul St. Vineri.

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi!

Doamna nu dorește copii

Liane Haid,
Georg Alexander,
Otto Wallburg

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT (Crucea Roșie)

Repriză!

Ștregărița

Franziska Gaál,
Hermann Thimig

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi, program de repriză!
La orele 7.15, și 9.15.

Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Cel mai frumos film cu cântece și aventuri al artistului

Don Jose Mojica Melodia interzisă

Reviste

„Vremea” No. 347. — Pe lângă materialul săptămânal cu care această revistă și-a atras simpatia atâtor cititori, în acest număr d. Mircea Eliade deschide o mare polemică în jurul cărții d-lui M. Sebastian: „De două mii de ani”, în care autorul discută problema iudaismului. Cartea a fost prefăcută de d. profesor Nae Ionescu, și acest fapt a stârnit multe și aprinse discuții. D. M. Eliade îi răspunde d-lui Nae Ionescu în articolul „Iudaism și antisemitism”. Pentru numeroșii viitoare, d. M. Eliade ne promite a scrie despre cartea d-lui M. Sebastian, recenzată, de altfel, în acest număr, de d. P. Constantinescu.

Polemica promite să fie dintre cele mai interesante. Va fi, probabil, lămurită, în parte măcar, una dintre cele mai grave probleme ce au agitat cercurile intelectuale în ultimul deceniu.

D. Geo Bogza își continuă vastul reportaj despre o anchetă făcută în Basarabia. Scrie constatări uluitoare despre cele văzute în orașul Hotin.

Tânărul acesta este poate cel mai mare reporter român, pe lângă poetul a cărui inspirație a fost atât de elogiis primită!

Desenele lui I. Anestin sunt amuzante ca întotdeauna. În drăcița lui inspirație i-am savurat-o în caricatura unuia... expert: calendarul și... pisica.

Intrunirea liberală dela Orade

La 6 August are loc intrunirea organizației liberale din județul Bihor; au fost invitați să ia parte și parlamentarii din grupul H.

Furturi

— D. Wiesel Elias din Arad Str. Sava Raicu 137 a reclamat poliției pe individul Roth Maurițiu, tot din Arad, cu domiciliul în str. Gojdu Nr. 4., pentru sustracțiunea de 76 kg. prune-ringlote, în valoare de 760 Lei.

— Un alt furt a mai reclamat și dș. Sugăr Ica, domiciliat în Arad, str. Tribunalul Axente No. 11, contra individului Reviczky Francisc. Acesta abuzând de bunătatea fetei, i-a furat un ceas-brățară de aur în valoare de 4000 lei. Ambele cazuri sunt în cercetarea poliției.

Pier de foame maramurășeni

O delegație de maramurășeni în numele a 36.000 locuitori din plasa Iza a Maramurășului, ținut fiind cunoscut ca cel mai sărac din țară și cel mai îndepărtat, s'a prezentat la d. ministru al agriculturii și domeniilor, arătându-i că populația este muritoare de foame. Delegația care a cumpărat 90 vagoane de porumb și 10 vagoane făină, umblă de 30 zile bătând în porțile tuturor departamentelor pentru obținerea reducerii necesare pentru transportarea pe CFR a porumbului; porumb necesar aprovizionării populației sinistrate din Maramurăș.

Eliberarea fostului prefect Porubin

Camera de punere sub acuzare a tribunalului din Chișinău, examinând Sâmbătă, din nou apelul lui Mihail Porubin, fost prefect de Tighina, l-a admis și a dispus imediata lui punere în libertate.

Parchetul general a dispus telegrafice penitenciarului Tighina să execute această măsură.

Aplanarea incidentelor dela frontiera maghiaro-iugoslavă

Ieri s'a semnat la ministerul de externe din Belgrad convenția pentru reglementarea politicii dela frontiera și pentru aplanarea incidentelor dela frontiera iugoslavă-ungară, cari au fost obiectul recente plângeri a Ungariei la Societatea Națiunilor.

Pentru anchetarea eventualelor incidente de frontieră, s'a numit o comisie mixtă principală, compusă din câte 3 delegați de fiecare parte, precum și mai multe comisii locale.

Convenția aceasta va fi prezentată Societății Națiunilor. În urma încheierii acestei convenții, plângerea Ungariei la Societatea Națiunilor împotriva Iugoslaviei va fi clasată.

Ministerul instrucțiunii a făcut cunoscut inspectoratelor locale de învățământ că la 10 August va începe examene profesoriilor minoritari, cari la inspecțiile făcute, au fost dovedii că nu cunosc limba română.

Acei cari nu vor reuși la acest examen de limba română vor fi îndepărtați din învățământ.

In ziua de 23 resp. 25 Iulie încep
Cursurile de pregătire pentru Bacalaureat
Cursurile de pregătire pentru examenele de primire la Politehnică
Cursurile de pregătire pentru examenele de admitere în cl. I și V
 Durata de 2 luni resp. 1 lună și jumătate
 — Cursuri zilnice între orele 8—13. —
Profesori de specialitate
 Informațiuni și înscrieri la
Librăria „Concordia”
 ARAD, Strada Eminescu.

»INTERCONTINENTALA«
 SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE
 FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

